

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

ມາດຕະຖານ
ການປະຕິບັດງານທີ່ດິນສໍາລັບຝາມໄກ່ຝັນຊື່ນ ຫຼື ໄກ່ຝັນໄຂ່
ຂອງ ສປປ ລາວ

ລະຫັດມາດຕະຖານ : ມກປ-ລປ-2022-00013
STDCODE : AFSTD-LF-2022-00013

ພຶດສະພາ, 2022

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

ມາດຕະຖານ
ການປະຕິບັດງານທີ່ດິນສໍາລັບຝາມໄກ່ຜັນຊື່ນ ຫຼື ໄກ່ຜັນໄຂ່
ຂອງ ສປປ ລາວ

ລະຫັດມາດຕະຖານ : ມກປ-ລປ-2022-00013

STDCODE : AFSTD-LF-2022-00013

ອົງການສ້າງມາດຕະຖານ:

ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

ຖະໜົນ ສຸພານຸວົງ, ບ້ານສີຖານເໜືອ, ເມືອງສີໂຄດຕະບອງ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ, ຕປນ. 6644

ເບີໂທລະສັບ: +856 21 215242-3

ເບີໂທລະສານ: +856 21 215141

ເວບໄຊທ: <http://dlf.maf.gov.la>

ພຶດສະພາ, 2022

ສາລະບານ

	ໜ້າ
ຄຳນຳ	0
1. ຈຸດປະສົງ	1
2. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້	1
3. ການອະທິບາຍຄຳສັບ	1
4. ມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງໄກ່	2
5 ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຟາມ	4
6. ການຈັດການດ້ານສຸຂະພາບໄກ່	6
7. ການຂົນສົ່ງ ແລະ ສາງເກັບຮັກສາ	7
8. ການປັບທຶກຂໍ້ມູນ ແລະ ການປັບທຶກຂໍ້ມູນ	8
9. ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດການໄຂ່	9

ຄຳນຳ

ມາດຕະຖານເຕັກນິກຝາມລ້ຽງໄກ່ສະບັບນີ້ ແມ່ນ ເຄື່ອງມືໜຶ່ງທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ, ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ໂດຍມີຈຸດປະສົງໃຫ້ເປັນຄູ່ມືປະຕິບັດໃຫ້ແກ່ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ໃນການຄວບຄຸມ ມາດຕະຖານການຜະລິດໄກ່ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ປອດໄພ, ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບສ່ວນໃນການສົ່ງເສີມຍົກລະດັບ ສິນຄ້າສັດຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ສາມາດແຂ່ງຂັນດ້ານການຄ້າກັບພາກພື້ນ, ຂົງເຂດ ແລະ ສາກົນ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

ເອກະສານນີ້ ໄດ້ກວມເອົາ ບັນດາຂໍ້ກຳນົດທີ່ເປັນມາດຕະຖານ ສໍາລັບການປະຕິບັດງານຝາມລ້ຽງໄກ່ທີ່ດີ ເປັນຕົ້ນ ອົງປະກອບຂອງຝາມ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງຝາມ, ພື້ນທີ່ ແລະ ການຈັດວາງຜັງຂອງຝາມ, ອາຄານຄອກສັດ ແລະ ໂຮງເຮືອນການຈັດການດ້ານອາຫານ ແລະ ນໍ້າ, ການຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານຝາມ, ດ້ານສຸຂະພາບໄມໃນຝາມ, ການຈັດການຂອງເສ້ຍ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການຈັດການດ້ານສຸຂະພາບສັດ, ການຈັດການດ້ານສະຫວັດດີການສັດ, ການຂົນສົ່ງ ແລະ ເກັບຮັກສາ ແລະ ການບັນທຶກຂໍ້ມູນ.

ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ຂໍແຈ້ງວ່າ ມາດຕະຖານເຕັກນິກສະບັບນີ້ ແມ່ນສ້າງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານທີ່ໄດ້ຜ່ານການປຶກສາຫາລືຢ່າງກວ້າງຂວາງຈາກຜູ້ຊຸ່ວຊານ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານຂອງອາຊຽນ ແລະ ຄຳແນະນຳຂອງອົງການສຸຂະພາບສັດສາກົນແລ້ວ ແລະ ຫວັງວ່າຈະໃຫ້ກາຍເປັນມາດຕະຖານດຽວ ສໍາລັບການກວດກາ ແລະ ຍິ່ງຍືນຝາມລ້ຽງໄກ່ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ຢ່າງເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ອອກທີ່:

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 06 MAY 2022

ອອກໂດຍ:

ຫົວໜ້າກົມ

ນ. ວິໄລພອນ ວໍລະພິມ

1. ຈຸດປະສົງ

ມາດຕະຖານສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະຖານ ກ່ຽວກັບຝາມລ້ຽງໄກ່ຜັນຊີ້ນ ຫຼື ໄກ່ຜັນໄຂ່ ເພື່ອຍົກລະດັບ ມາດຕະຖານການລ້ຽງໄກ່ຜັນຊີ້ນ ຫຼື ໄກ່ຜັນໄຂ່ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ແນໃສ່ ຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ຊີ້ນ ແລະ ໄຂ່ ໄກ່ສະອາດ, ປອດໄຟ, ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ເໝາະສົມສໍາລັບການບໍລິໂພກ.

2. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້

ມາດຕະຖານເຕັກນິກນີ້ ນຳໃຊ້ສໍາລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຝາມລ້ຽງໄກ່ຜັນແມ່ຜັນ, ຝາມລ້ຽງໄກ່ລຸ້ນ, ຝາມລ້ຽງໄກ່ຊີ້ນ ແລະ ຝາມໄກ່ໄຂ່.

3. ການອະທິບາຍຄໍາສັບ

ຄໍາສັບທີ່ໃຊ້ໃນມາດຕະຖານເຕັກນິກນີ້ມີຄວາມໝາຍດັ່ງນີ້:

- 1) ໄກ່ ໝາຍເຖິງ ສັດໃນວົງຕະກຸນ *Phasianidae* ທີ່ມີຊື່ວິທະຍາສາດວ່າ *Gallus gallus* ຊຶ່ງລ້ຽງເພື່ອຜະລິດຊີ້ນ, ໄຂ່ ເພື່ອບໍລິໂພກ;
- 2) ລະບົບການຜະລິດເພື່ອເປັນສິນຄ້າ ໝາຍເຖິງ ລະບົບການລ້ຽງໄກ່ ເປັນຈຳນວນຫຼາຍເພື່ອຈຳໜ່າຍເປັນສິນຄ້າ;
- 3) ອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ມີສິດອຳນາດ ໝາຍເຖິງ ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຄວາມຮູ້, ປະສົບການ ແລະ ອຳນາດທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍ;
- 4) ເຄິ່ງນຸ່ງປ້ອງກັນຕົວເອງ ໝາຍເຖິງເຄື່ອງນຸ່ງທີ່ຜະລິດໂດຍໂຮງງານ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ສວມໃສ່ສາມາດປ້ອງກັນ ເຊື້ອພະຍາດ ຫຼື ຄວາມເປັນອັນຕະລາຍ;
- 5) ເຈົ້າຂອງຝາມ ແມ່ນນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ດຳເນີນທຸລະກິດຝາມລ້ຽງໄກ່ ທີ່ມີລະບົບການຜະລິດເພື່ອເປັນສິນຄ້າ;
- 6) ບຸກຄະລາກອນ ໝາຍເຖິງ ພະນັກງານ ແລະ ກຳມະກອນ ທີ່ມາປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ພາຍໃນຝາມ ໃນຮູບແບບ ເຕັມເວລາ, ບາງເວລາ ຫຼື ແບບອາສາສະໝັກ;
- 7) ສະພາບສຸຂະພາບດີ ໝາຍເຖິງ ການປັດສະຈາກ ຄວາມເຈັບປ່ວຍ, ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ອາການເຈັບປວດ.
- 8) ພາຫານ ໝາຍເຖິງ ລົດ, ຍົນ, ເຮືອ ທີ່ໃຊ້ໃນການຂົນສົ່ງສັດ;
- 9) ນ້ຳປະປາ ໝາຍເຖິງ ນ້ຳທີ່ປາສະຈາກເຊື້ອພະຍາດ ແລະ ສານເຄມີທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບຄົນ ແລະ ສັດ;
- 10) ຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຊີວະພາບ ໝາຍເຖິງ ຂັ້ນຕອນ ຫຼື ມາດຕະການ ທີ່ອອກແບບມາເພື່ອປ້ອງກັນ ກຸ່ມປະຊາກອນ ໃດໜຶ່ງ ຈາກສານຊີວະພາບ ຫຼື ສານຊີວະເຄມີ ທີ່ອັນຕະລາຍ;
- 11) ໂຮງເຮືອນ ໝາຍເຖິງ ສິ່ງປຸກສ້າງສໍາລັບລ້ຽງໄກ່ ທີ່ມີຫຼັງຄາ ແລະ ໂຄງສ້າງແຂງແກ່ນ, ມີປ່ອນສໍາລັບ ໃຫ້ນ້ຳ ແລະ ໃຫ້ອາຫານສັດ ໂດຍພາຍໃນອາດຈະແປງກັນເປັນຄອກ ເພື່ອນຳໃຊ້ ຕາມຈຸດປະສົງຂອງການຜະລິດ;
- 12) ໂຮງເຮືອນປິດ ໝາຍເຖິງ ອາຄານ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງທີ່ສາມາດ ຄວບຄຸມສະພາບແວດລ້ອມໄດ້;
- 13) ໂຮງເຮືອນເປີດ ໝາຍເຖິງ ອາຄານ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງທີ່ບໍ່ສາມາດ ຄວບຄຸມສະພາບແວດລ້ອມໄດ້.

4. ມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງໄກ່

4.1 ອົງປະກອບຂອງຟາມ

4.1.1 ສະຖານທີ່ຕັ້ງຟາມ

- 1) ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດທີ່ທາງການກຳນົດເປັນເຂດລ້ຽງສັດ ໂດຍຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງຂັ້ນສູນກາງ ຫຼື ທ້ອງຖິ່ນ;
- 2) ມີໄຟຟ້າ, ນ້ຳສະອາດເຂົ້າເຖິງຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ມີລະບົບເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມສະດວກ;
- 3) ຫ່າງໄກຈາກອ່າງ ຫຼື ໜອງນ້ຳທຳມະຊາດ ຊຶ່ງມັກມີນົກປ່າມາລົງເລື້ອຍໆ;
- 4) ເຂດທີ່ບໍ່ມີໂອກາດ ນ້ຳຖ້ວມ;
- 5) ໄກຈາກໂຮງງານຂ້າສັດ ຫຼື ຕະຫລາດຄ້າຂາຍສັດ;
- 6) ບໍ່ມີສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການປົນເປື້ອນ ຈາກວັດຖຸ, ສານເຄມີ ແລະ ຊີວະພາບ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ.

4.1.2 ແຜນຜັງຂອງຟາມ

- 1) ມີການອອກແບບ ທີ່ດີ ໂດຍຈັດຜືນທີ່ເປັນສັດສ່ວນ ຢ່າງຊັດເຈນ ເຊັ່ນ: ປ່ອນລ້ຽງໄກ່, ສາງເກັບອາຫານສັດ, ປ່ອນເກັບອຸປະກອນ, ປ່ອນກັກກັນສັດ, ປ່ອນແຍກສັດເຈັບປ່ວຍ ເພື່ອປິ່ນປົວ, ປ່ອນທຳລາຍຊາກສັດ, ປ່ອນຈຳໜ່າຍສັດ ລວມທັງປ່ອນປ່ຽນຖ່າຍເຄື່ອງນຸ່ງຂອງກຳມະກອນ, ຫ້ອງອາບນ້ຳ ແລະ ຫ້ອງສຸຂາ;
- 2) ມີການອອກແບບ ລະບົບລະບາຍອາກາດທີ່ດີ ແລະ ສາມາດທຳຄວາມສະອາດໄດ້ງ່າຍ;
- 3) ມີອາຄານ, ຮົ່ວ ອອ້ມຮອບຟາມ ຖາວອນ ທີ່ສາມາດ ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ ສັດປ່າ, ສັດທີ່ເປັນພາຫະນຳເຊື້ອ ແລະ ສັດອື່ນເຂົ້າໄປໃນຟາມ;
- 4) ມີລະບົບໄຟຟ້າ ຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ;
- 5) ມີຄຳແນະນຳ ທີ່ສາມາດເບິ່ງເຫັນໄດ້ງ່າຍ ກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນ ການຈັດການ ແລະ ແກ້ໄຂ ໃນກໍລະນີເກີດເຫດການສຸກເສີນ.

4.1.3 ໂຮງເຮືອນ

- 1) ໂຄງສ້າງໂຮງເຮືອນຕ້ອງ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບ ຈຸດປະສົງ ຂອງການລ້ຽງໄກ່ ໂດຍມີຫຼັງຄາ, ມີການລະບາຍອາກາດທີ່ດີ ແລະ ສາມາດປົກປ້ອງໄກ່ ໄດ້ເປັນຢ່າງດີ;
- 2) ມີການຈັດວາງ ຄອກທີ່ເໝາະສົມກັບ ກິດຈະກຳ ຂອງການລ້ຽງສັດທີ່ດີ ທີ່ສາມາດອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການປະຕິບັດງານ ບໍ່ໃຫ້ປົນເປື້ອນ ລະຫວ່າງເຂດສະອາດ ແລະ ເຂດເປື້ອນ ຂອງຟາມ ແລະ ຮັບປະກັນ ການປະຕິບັດ ມາດຕະການ ຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຊີວະພາບ ເປັນຢ່າງດີ (ອີງໃສ່ ຄູ່ມືການຄຸ້ມຄອງ ຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຊີວະພາບ ສຳລັບການລ້ຽງສັດປີກ ແບບເປັນຟາມ ເພື່ອຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຂອງເອຊຽນ).

4.2 ການຈັດການດ້ານອາຫານ

- 1) ອາຫານ ທີ່ໃຊ້ລ້ຽງສັດ ຕ້ອງຊື້ມາຈາກແຫຼ່ງຜະລິດ ອາຫານສັດ ທີ່ມີໃບຢັ້ງຢືນ ການຜະລິດທີ່ດີ ຈາກອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງຜູ້ຜະລິດ;

- 2) ກໍລະນີຝາມທີ່ ຜະລິດ ຫຼື ປະສົມອາຫານເອງ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນ ການຜະລິດ ຫຼື ປະສົມອາຫານສັດ ທີ່ດີ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ບໍ່ໃຫ້ເຊື້ອພະຍາດ ຫຼື ສານທີ່ບໍ່ເຝິງປາດຖະໜາ ປົນເປື້ອນໃສ່ອາຫານສັດ. ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ອາດມີຄວາມຕ້ອງການຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານການຜະລິດອາຫານມາປະຈຳ;
- 3) ຕ້ອງມີການຄຸ້ມຄອງ ຕິດຕາມ ຕ້ອງໂສ້ອາຫານສັດ (ການຜະລິດ, ການຂົນສົ່ງ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການນຳໃຊ້ອາຫານສັດ) ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີການປົນເປື້ອນ ຈາກສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ທາງເຄມີ, ຊີວະພາບ ແລະ ວັດຖຸ ຫຼື ປ້ອງກັນ ການເສື່ອມຄຸນນະພາບຂອງອາຫານສັດ ໃຫ້ມີໜ້ອຍທີ່ສຸດ;
- 4) ຄວນນຳໃຊ້ອາຫານສັດຕາມການແນະນຳຂອງຜູ້ຜະລິດ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນສະຖານທີ່ ທີ່ມີການລະບາຍອາກາດທີ່ດີ.

4.3 ການຄຸ້ມຄອງ ຜະລິດຕະພັນຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ສານເຄມີຕ້ອງຫ້າມ

- 1) ຝາມຕ້ອງມີ ບັນຊີຜະລິດຕະພັນຢາສັດຕະວະແພດ ຢາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ, ຢາທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ ແລະ ຢາຕ້ອງຫ້າມ ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ກຳນົດ;
- 2) ຝາມຕ້ອງມີ ບັນຊີສານເຄມີຄວບຄຸມ ແລະ ສານເຄມີຕ້ອງຫ້າມ ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ກຳນົດ;
- 3) ອາຫານສັດ ຕ້ອງບໍ່ມີ ສ່ວນປະສົມ, ສານເຄມີ ແລະ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຕ້ອງຫ້າມ.

4.4 ຄຸນນະພາບນ້ຳ ແລະ ການບຳບັດນ້ຳ

- 1) ນ້ຳທີ່ໃຊ້ພາຍໃນຝາມຕ້ອງເປັນນ້ຳປະປາ ຫຼື ທຽບເທົ່ານ້ຳປະປາ;
- 2) ແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ໃຊ້ ຕ້ອງແມ່ນນ້ຳ ທີ່ຮູ້ຈັກດີກ່ຽວກັບສະພາບທາງດ້ານຊີວະພາບ ແລະ ແຮ່ທາດ ໃນລະດັບທີ່ຍອມຮັບໄດ້ (ນ້ຳທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບສັດກິນ);
- 3) ນ້ຳໃຊ້ປະເພດອື່ນທີ່ບໍ່ແມ່ນນ້ຳປະປາ ຕ້ອງໄດ້ບຳບັດໃຫ້ໄດ້ ຕາມມາດຕະຖານ ທີ່ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກຳນົດ;
- 4) ມີການກວດກາ ລະບົບການຂ້າເຊື້ອໃນນ້ຳ ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ ແລະ ຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງຄັ້ງ ຕໍ່ໄກ່ໜຶ່ງຊຸດ;
- 5) ມີການກວດກາ ລະບົບບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ ທຸກວັນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກຂໍ້ມູນ ຕົວຊີ້ວັດທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ ສຳລັບການລ້ຽງໄກ່ແຕ່ລະຊຸດ;
- 6) ນ້ຳທີ່ໄດ້ຜ່ານ ການບຳບັດແລ້ວ ອາດສາມາດນຳໃຊ້ເປັນ ນ້ຳໃຫ້ສັດກິນ ຫຼື ໃຊ້ສຳລັບລະບົບໃຫ້ຄວາມເຢັນຂອງໂຮງເຮືອນ ຫຼື ນຳໃຊ້ ສຳລັບລ້າງໂຮງເຮືອນ;
- 7) ນ້ຳ ຕ້ອງຖືກກວດກາ ລະດັບຂອງເຊື້ອພະຍາດ (ອີໂກລາຍ (*E.coli*)) ແລະ ໂກລີຟອມຢູ່ໃນອາຈີມ (*faecal coliforms*) ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ ເພື່ອເປັນຕົວຊີ້ວັດ ປະສິດທິພາບຂອງ ການອະນາໄມຂ້າເຊື້ອ;
- 8) ການຈັດການ ແລະ ກວດຄຸນນະພາບນ້ຳ ອາດຈະນຳໃຊ້ ມາດຕະການ ທີ່ກຳນົດ ຢູ່ໃນຄຸ້ມຄອງການຈັດການ ຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຊີວະພາບ ສຳລັບການລ້ຽງສັດປົກເປັນສິນຄ້າ ຂອງອາຊຽນ.

5 ການຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານຝາມ

5.1 ປຶ້ມຄຸ້ມຄອງການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຈັດການຝາມ

- 1) ຝາມຕ້ອງມີ ປຶ້ມຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຝາມທີ່ສະແດງເຖິງ ນະໂຍບາຍ, ແຜນ ແລະ ເປົ້າໝາຍ ການຜະລິດ ລວມທັງຂັ້ນຕອນ ການປະຕິບັດ ໃນກໍລະນີເກີດເຫດສຸກເສີນ;
- 2) ຝາມ ຕ້ອງມີເອກະສານ ກ່ຽວກັບລະບົບການຈັດການຝາມ ທີ່ຈະສາມາດກວດກາໄດ້;
- 3) ຝາມຕ້ອງມີ ຮູບພາບໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງຂອງຝາມ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ທຸກຄົນສາມາດເຫັນໄດ້ ຢ່າງຊັດເຈນ.

5.2 ບຸກຄະລາກອນ

- 1) ຝາມ ຕ້ອງມີບຸກຄະລາກອນ ທີ່ມີສຸຂະພາບສົມບູນແຂງແຮງ ແລະ ໄດ້ຮັບການກວດສຸຂະພາບເປັນປະຈຳປີ;
- 2) ຝາມ ຕ້ອງສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ສະອາດ ແລະ ປອດໄພ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະຕິບັດງານ. ມີ ການແນະນຳ ຂັ້ນຕອນການ ປະຕິບັດ ໃນກໍລະນີສຸກເສີນ ຫຼື ເວລາເກີດ ອຸບັດເຫດ, ພ້ອມທັງມີຄຳແນະນຳ ໃນການນຳໃຊ້ຊຸດປະຖົມ ພະຍາບານ ແລະ ອຸປະກອນດັບເພີງ ແລະ ກວດກາອຸປະກອນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບພ້ອມທີ່ຈະໃຊ້ງານ ແລະ ເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍ;
- 3) ຝາມຕ້ອງມີ ລະບົບລາຍງານ ໃຫ້ແກ່ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊາບ ໃນກໍລະນີ ເກີດອຸບັດເຫດ ທີ່ອາດສົ່ງຜົນກະທົບ ຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ສຸຂະພາບ ຂອງບຸກຄະລາກອນພາຍໃນຝາມ;
- 4) ເຈົ້າຂອງຝາມຕ້ອງ ເປັນເຈົ້າການ ປະຕິບັດລະບຽບການ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ ຂອງອົງການແຮງງານລະຫວ່າງ ປະເທດ ວ່າດ້ວຍການນຳໃຊ້ແຮງງານເດັກ;
- 5) ເຈົ້າຂອງຝາມຕ້ອງ ສົ່ງເສີມຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງບຸກຄະລາກອນຍິງຊາຍ.

5.3 ຄວາມສາມາດ

- 1) ບຸກຄະລາກອນ ຂອງຝາມ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວກັບໜ້າທີ່ ທີ່ຕົນເອງໄດ້ຮັບ ການມອບ ໝາຍ. ນອກຈາກນັ້ນ ຄວນໄດ້ການຝຶກອົບຮົມ ເພີ່ມເຕີມ ກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: ການອະນາໄມຂ້າເຊື້ອຝາມ, ສຸຂະພາບໄມສ່ວນບຸກຄົນ, ການຈັບບັງຄັບສັດ ແລະ ສະຫວັດດີການສັດ, ການປະສົມພັນສັດ, ການນຳໃຊ້ຢາ ສັດຕະວະແພດ ແລະ ການກັກກັນສັດ;
- 2) ບຸກຄະລາກອນ ຂອງຝາມ ຕ້ອງມີຄວາມສາມາດ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ທີ່ຕົນເອງຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຕ້ອງມີການ ຕີລາຄາ ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ;
- 3) ຝາມມີບຸກຄະລາກອນພຽງພໍ ຕາມຄວາມຕ້ອງການ ຂອງແຕ່ລະໜ້າວຽກ ພາຍໃນຝາມ ລວມທັງ ທີ່ປຶກສາ ແລະ ສັດຕະວະແພດ.

5.4. ສຸຂະພາບໄມຂອງຝາມ

5.4.1 ສຸຂະພາບໄມສ່ວນບຸກຄົນ

- 1) ຜູ້ລ້ຽງສັດທຸກຄົນ ຕ້ອງນຸ່ງເຄື່ອງປ້ອງກັນຕົນເອງ ແລະ ໃສ່ເກີບ ທີ່ເໝາະສົມ, ສາມາດຂ້າເຊື້ອໄດ້ ແລະ ຄວນໃສ່ ຜ້າອັດປາກ ຢູ່ຕະຫຼອດເວລາ;
- 2) ຕ້ອງມີການ ຄວບຄຸມການເຂົ້າອອກ ຂອງຜູ້ລ້ຽງສັດ ເພື່ອຫຼີກລ່ຽງ ການປົນເປື້ອນ ລະຫວ່າງກຸ່ມສັດທີ່ ແຕກຕ່າງ ກັນ, ລະຫວ່າງເຂດສະອາດ ແລະ ເຂດເປື້ອນ ໂດຍຜູ້ລ້ຽງສັດຕ້ອງ ເຂົ້າໄປເຮັດວຽກໃນເຂດສະອາດກ່ອນ ແລ້ວ

ຈົ່ງເຂົ້າໄປ ໃນເຂດເປື້ອນ ແລະ ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າໄປເຂດເປື້ອນກ່ອນ ເຂົ້າໄປເຮັດວຽກໃນເຂດສະອາດໂດຍ ເດັດຂາດ;

- 3) ຜູ້ລ້ຽງສັດ ຕ້ອງບໍ່ນຳເອົາອຸປະກອນ ຫຼື ເຄື່ອງໃຊ້ສ່ວນຕົວ ທີ່ອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດການປົນເປື້ອນ ຫຼື ເກີດອັນຕະລາຍ ເຂົ້າໄປໃນ ເຂດທີ່ມີສັດລ້ຽງ;
- 4) ສຳລັບຜູ້ລ້ຽງສັດ ທີ່ໄປ ເຮັດວຽກຢູ່ນອກຝາມ ຫຼື ຢູ່ຮູມຢາມຝາມອື່ນ ກ່ອນກັບເຂົ້າມາເຮັດວຽກໃນຝາມ ຕ້ອງກັກ ໂຕ ແລະ ຕິດຕາມອາການ ໃນຊ່ວງໄລຍະ ເວລາໃດໜຶ່ງ ແລ້ວຈຶ່ງ ເຂົ້າມາ ໃນເຂດທີ່ມີສັດລ້ຽງໄດ້.

5.4.2 ດ້ານສຸຂານາໄມທົ່ວໄປໃນຝາມ

- 1) ສານເຄມີ ທີ່ນຳໃຊ້ສຳລັບການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ ພາຍໃນຝາມ ຕ້ອງໄດ້ແມ່ນ ສານເຄມີທີ່ອະນຸຍາດ ໂດຍ ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ (ອີງໃສ່ ບັນຊີສານເຄມີ ທີ່ອະນຸຍາດນຳໃຊ້ ຂອງອົງການ ກົດລະຫັດອາຫານສາກົນ (Codex Alimentarius));
- 2) ຝາມຕ້ອງມີ ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານອະນາໄມຂ້າເຊື້ອ ພາຍໃນ ຝາມ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ;
- 3) ຝາມຄວນມີ ຂັ້ນຕອນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການອະນາໄມ ຂ້າເຊື້ອ ຢ່າງຊັດເຈນ.

5.4.3 ການຄຸ້ມຄອງ ສິ່ງເສດເຫຼືອ

- 1) ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນທາດແຫຼວ (ລວມທັງ ສິ່ງເສດເຫຼືອທາງດ້ານຊີວະພາບ) ແລະ ເປັນທາດແຂງ ຕ້ອງໄດ້ຈັດການ ແລະ ທຳລາຍ ຕາມລະບຽບການ ທີ່ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງກຳນົດ;
- 2) ຜູ້ບໍລິຫານຝາມ ຕ້ອງມີຄຳແນະນຳທີ່ຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການປະຕິບັດ ສຳລັບການທຳລາຍ ສິ່ງເສດເຫຼືອ ຂອງຝາມທີ່ເປັນທາດກ້ອນ ແລະ ເປັນສານເຄມີ (ຕົວຢ່າງ: ຢາຂ້າແມງໄມ້/ຫຍ້າ ທີ່ໝົດອາຍຸການນຳໃຊ້, ພາຊະນະ ບັນຈຸ, ສີ ແລະ ອື່ນໆ);
- 3) ໄກ່ໜີ້ຕາຍແລ້ວ ຕ້ອງທຳລາຍ ດ້ວຍວິທີການ ຝັງ ຫຼື ເຜົາ ຫຼື ວິທີການອື່ນ ຕາມລະບຽບການ ທີ່ຂະແໜງການ ກ່ຽວຂ້ອງ ກຳນົດ;
- 4) ຖ້າຝາມມີປ່ອນສຳລັບ ເຮັດປຸຍໝັກ, ປ່ອນດັ່ງກ່າວຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ ຫ່າງໄກຈາກ ເຂດດຳເນີນການຜະລິດຂອງຝາມ ແລະ ເສັ້ນທາງນ້ຳ ພ້ອມທັງ ປ້ອງກັນ ການຮົ່ວຊຶມ ໃນເວລາຝົນຕົກ;
- 5) ອ່າງ ແລະ ຖັງບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ ຄວນມີການບຳລຸງຮັກສາ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ເພື່ອຫຼີກລ່ຽງ ບໍ່ໃຫ້ນ້ຳລົ້ນອອກມາ;
- 6) ອ່າງ ແລະ ຖັງບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ ຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ຫ່າງຈາກ ເຂດທີ່ ທີ່ມີກິດຈະກຳຂອງຝາມ;
- 7) ລະບົບການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ ຕ້ອງຢູ່ໃນສະພາບດີ ແລະ ສາມາດບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ ໄດ້ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຖືກຕ້ອງ;
- 8) ໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນຂອງຝາມ ອອກສູ່ແຫຼ່ງນ້ຳທຳມະຊາດ ຫຼື ສາທາລະນະ ຕ້ອງມີການບຳບັດນ້ຳ ໃຫ້ ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານ ທີ່ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງກຳນົດ ເສຍກ່ອນ.

5.4.4 ການຄວບຄຸມ ສັດທີ່ເປັນພາຫະນຳເຊື້ອພະຍາດ

- 1) ຝາມຕ້ອງ ຮັກສາໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ດີ ທີ່ສາມາດປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ ແມງໄມ້ ແລະ ສັດທີ່ເປັນພາຫະນຳເຊື້ອ ເຂົ້າໄປໃນຝາມໄດ້;
- 2) ຝາມຄວນ ມີແຜນຄວບຄຸມ ຫຼື ກຳຈັດ ແມງໄມ້ ແລະ ສັດທີ່ເປັນພາຫະນຳເຊື້ອ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ ເຂົ້າມາລົບກວນສັດໃນຝາມ;
- 3) ການນຳໃຊ້ຢາຂ້າແມງໄມ້ ຫຼື ຢາເບື້ອໜູ ຕ້ອງ ນຳໃຊ້ສານທີ່ທາງການຮັບຮອງ ແລະ ຕ້ອງນຳໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມການແນະນຳຂອງຜູ້ຜະລິດ.

6. ການຈັດການດ້ານສຸຂະພາບໄກ່

6.1 ການນຳໄກ່ຊຸດໃໝ່ເຂົ້າລ້ຽງໃນຝາມ

- 1) ໄກ່ທີ່ຈະນຳເຂົ້າມາລ້ຽງທົດແທນ ຈະຕ້ອງມາຈາກຝາມທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ໄກ່ ຕ້ອງມີສຸຂະພາບດີ ໂດຍໄດ້ຜ່ານການຍັງຢືນ ຈາກສັດຕະວະແພດ ຂອງຝາມຕົ້ນທາງ ຫຼື ສັດຕະວະແພດຂອງລັດ;
- 2) ໄກ່ທີ່ນຳເຂົ້າມາໃໝ່ ຕ້ອງມີການແຍກກັກກັນ ຢູ່ຄອກກັກກັນ ທີ່ແຍກຈາກຄອກຜະລິດ ໃນໄລຍະໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຕິດຕາມສຸຂະພາບ ແລະ ປ້ອງກັນ ຄວາມສ່ຽງ ທີ່ອາດຈະເກີດການແຜ່ກະຈາຍ ຂອງເຊື້ອພະຍາດ;
- 3) ໄກ່ທຸກຊຸດທີ່ນຳເຂົ້າມາໃໝ່ ຫຼື ເກີດໃໝ່ ຕ້ອງມີການເຮັດ ນ້ຳເບີ້ປະຈຳຊຸດ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດສືບຄົ້ນຍ້ອນຫຼັງໄດ້.

6.2 ການເຝົ້າລະວັງ, ກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດ

- 1) ຕ້ອງມີແຜນສັກຢາກັນພະຍາດສັດ ຕາມທີ່ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດກຳນົດ. ຢາກັນພະຍາດ ຕ້ອງແມ່ນຢາ ທີ່ໄດ້ຮັບການ ຮັບຮອງໂດຍອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ;
- 2) ໃນກໍລະນີ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຂ້າແມ່ກາຝາກ ໃຫ້ສັດພາຍໃນຝາມ ຕ້ອງມີແຜນຂ້າແມ່ກາຝາກ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ;
- 3) ຕ້ອງມີການກວດກາ ຕິດຕາມ, ບັນທຶກ ສະພາບດ້ານສຸຂະພາບສັດ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ;
- 4) ໃນກໍລະນີ ພົບສັດ ເປັນພະຍາດ ຕ້ອງໄດ້ແຍກປ່ຽວສັດທີ່ຕິດພະຍາດ ອອກຈາກຝູງ, ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນ, ຕ້ອງໄດ້ຂ້າສັດ ທີ່ຕິດເຊື້ອພະຍາດດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຂ້າ ດ້ວຍວິທີການ ທີ່ບໍ່ທໍລະມານ;
- 5) ຝາມຕ້ອງມີ ຄອກ ຫຼື ສະຖານທີ່ ແຍກປ່ຽວສະເພາະ ສຳລັບກັກກັນ ໄກ່ທີ່ສົງໄສ ຫຼື ຕິດເຊື້ອພະຍາດ;
- 6) ການນຳໃຊ້ ຢາຕ້ານເຊື້ອ ຫຼື ອາຫານສັດປະສົມຢາ ເພື່ອຄວບຄຸມພະຍາດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ຄຳແນະນຳ ຂອງສັດຕະວະແພດປະຈຳຝາມ;
- 7) ໄກ່ທີ່ຖືກປິ່ນປົວຫາຍດີແລ້ວ ກ່ອນນຳໄປບໍລິໂພກ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ໄກ່ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໄກ່ ດັ່ງກ່າວ ປອດໄພ ແລະ ພົ້ນໄລຍະເວລາຢຸດໃຫ້ຢາກ່ອນການບໍລິໂພກ ຕາມການແນະນຳ ຂອງສັດຕະວະແພດປະຈຳຝາມ.

6.3 ການຮ່ວມມືກັບຫ້ອງວິໄຈພະຍາດສັດ

- 1) ຝາມ ຕ້ອງມີການປະສານງານ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບຫ້ອງວິໄຈພະຍາດສັດ ທີ່ອົງການຄຸ້ມຄອງ ວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດຮັບຮອງ ເພື່ອດຳເນີນ ການເຝົ້າລະວັງ ແລະ ຕິດຕາມພະຍາດ ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງແຈ້ງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
- 2) ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການເກີດການລະບາດ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດສັດທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງແຈ້ງ ຝາມຕ້ອງໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບຫ້ອງວິໄຈພະຍາດສັດ ທີ່ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດຮັບຮອງ ໃນການເກັບຕົວຢ່າງສົ່ງໄປ ວິໄຈ ເພື່ອປົ່ງມະຕິພະຍາດ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຈົນກວ່າ ການລະບາດຂອງພະຍາດ ສາມາດຄວບຄຸມໄດ້.

6.4 ຂັ້ນຕອນປະຕິບັດໃນກໍລະນີມີການສົ່ງໄສເກີດການລະບາດພະຍາດ

- 1) ໃນກໍລະນີ ເກີດ ຫຼື ສົ່ງໄສ ເກີດການລະບາດ ຂອງພະຍາດຮ້າຍແຮງ ຢູ່ພາຍໃນຝາມ ຜູ້ບໍລິຫານ ຫຼື ສັດຕະວະແພດປະຈຳຝາມ ຈະຕ້ອງໄດ້ ປະຕິບັດຕາມ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດຂອງອົງການ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ແລະ ຄຳແນະນຳ ຂອງອົງການສຸຂະພາບສັດສາກົນ;
- 2) ປະຕິບັດ ຕາມມາດຕະການສຸກເສີນ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານຊີວະພາບ ຕາມຄູ່ມືການຈັດການຄວາມປອດໄພທາງຊີວະພາບ ສຳລັບຝາມລ້ຽງສັດປີກ ເປັນສິນຄ້າ ຂອງອາຊຽນ (ASEAN Biosecurity Management Manual for Commercial Poultry Farming and biosecurity protocols for poultry).

6.5 ການປິ່ນປົວ

- 1) ການນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງ ຂອງສັດຕະວະແພດຂອງຝາມ ຫຼື ຂອງລັດ;
- 2) ຝາມຕ້ອງໄດ້ມີ ການບັນທຶກ ແລະ ເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບການຈັດຊື້ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຢູ່ພາຍໃນຝາມ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ສາມາດກວດກາໄດ້.

6.6 ສະຫວັດດີການສັດ

- 1) ການລ້ຽງໄກ່ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ໃນການລ້ຽງດູ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການດ້ານສະຫວັດດີການສັດ. ໃນກໍລະນີໄກ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ຜິດປົກກະຕິ ໄກ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວຢ່າງເໝາະສົມ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ໄກ່ ໄດ້ຮັບຄວາມທຸກທໍລະມານ;
- 2) ໄກ່ທຸກໂຕ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ອາຫານ, ນ້ຳ ແລະ ມີພື້ນທີ່ ທີ່ພຽງພໍ ແລະ ເໝາະສົມ ໂດຍໃຫ້ ອີງໃສ່ຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບ ສະຫວັດດີການສັດ ຂອງອົງການສຸຂະພາບສັດສາກົນ (OIE guidelines on Animal Welfare))

7. ການຂົນສົ່ງ ແລະ ສາງເກັບຮັກສາ

7.1 ການຂົນສົ່ງ

- 1) ການຂົນສົ່ງໄກ່ ຈາກຝາມໄປເຖິງຈຸດໝາຍປາຍທາງ ຕ້ອງເຮັດໃຫ້ໄກ່ໄດ້ຮັບຄວາມກົດດັນໜ້ອຍທີ່ສຸດ ແລະ ຕ້ອງດູແລ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ໄກ່ ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ຕິດກັບພະຍາດ;
- 2) ພາຫານຂົນສົ່ງໄກ່ ຕ້ອງລ້າງ ອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ ໃຫ້ສະອາດ ທັງກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການຂົນສົ່ງ;

- 3) ພາຫານະທີ່ ຂົນສົ່ງໄກ່ ຕ້ອງຂົນສົ່ງ ສະເພາະໄກ່ເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ນຳໃຊ້ຈຸດປະສົງອື່ນ;
- 4) ຕ້ອງຂົນສົ່ງໄກ່ ໃນຊ່ວງທີ່ມີອາກາດເຢັນ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນ ອາກາດຮ້ອນ ທີ່ອາດຈະເຮັດໃຫ້ໄກ່ ເກີດຄວາມກົດດັນ ແລະ ອິດເມື່ອຍ ຈາກອາກາດທີ່ອົບເອົາ;
- 5) ການຂົນສົ່ງໄກ່ນ້ອຍເກີດໃໝ່ ຕ້ອງໄດ້ບັນຈຸໃສ່ກ່ອງທີ່ເໝາະສົມ ຫຼື ຖ້າໃສ່ພາຊານະບັນຈຸ ຕ້ອງຜູກມັດ ໃຫ້ແໜ້ນ ໜາ ໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການ ຂອງຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງກຳນົດ;
- 6) ການຂົນສົ່ງໄກ່ ຕ່າງອາຍຸ ຫຼື ຕ່າງຂະໜາດ ຄວນມີແຍກໄກ່ ຕາມສາຍພັນ, ຂະໜາດ, ເພດ ແລະ ອາຍຸ ຫຼື ຕາມ ຄວາມຕ້ອງການຂອງລູກຄ້າ;
- 7) ກ່ອນການຂົນສົ່ງແຕ່ລະຄັ້ງ ຕ້ອງມີໃບອະນຸຍາດ ການເຄື່ອນຍ້າຍ ຕາມການກຳນົດ ຂອງລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງ ມີໃບຢັ້ງຢືນສຸຂະພາບສັດ ທີ່ອອກໂດຍສັດຕະວະແພດຂອງຝາມ.

7.2 ສາງເກັບຮັກສາ

- 1) ຝາມ ຕ້ອງມີສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເໝາະສົມ ສຳລັບ ເກັບຮັກສາ ວັດຖຸປະກອນ;
- 2) ສາງເກັບຮັກສາ ວັດຖຸປະກອນ ຕ້ອງຮັກສາໃຫ້ມີຄວາມສະອາດຢູ່ສະເໝີ;
- 3) ສາງ ຕ້ອງມີການລະບາຍອາກາດ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມຊຸ່ມ ໄດ້ຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ສາມາດປ້ອງກັນ ແມງໄມ້;
- 4) ຖ້າເປັນໄປໄດ້ ຄວນນຳໃຊ້ລະບົບ ເຂົ້າກ່ອນ ອອກກ່ອນ.

8. ການບັນທຶກຂໍ້ມູນ ແລະ ການບັນທຶກຂໍ້ມູນ

ເພື່ອປ້ອງກັນ ບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຢູ່ພາຍໃນຝາມ ເປັນຕົ້ນ ບັນຫາດ້ານ ພະຍາດ, ການເກີດຂຶ້ນຂອງ ສິ່ງອັນຕະລາຍ ຈາກສານເຄມີ ຫຼື ບັນຫາຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານກາຍະພາບ ຝາມຕ້ອງມີການບັນທຶກຂໍ້ມູນ ເພື່ອເປັນປ່ອນ ອີງ ໃຫ້ແກ່ ການແກ້ໄຂບັນຫາ ໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ວ່ອງໄວ ໂດຍຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ ຄວນປະກອບດ້ວຍຫົວຂໍ້ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- 1) ການຈັດຕັ້ງການຜະລິດ;
- 2) ແນວພັນ;
- 3) ອາຫານສັດ;
- 4) ການຈັດຊື້;
- 5) ການຂົນສົ່ງ;
- 6) ການເກັບຮັກສາຢູ່ສາງ;
- 7) ສຸຂະພາບສັດ (ການປິ່ນປົວ ແລະ ການສັກຢາກັນພະຍາດ);
- 8) ຜົນການວິໄຈ ຂອງຫ້ອງວິໄຈພະຍາດ;
- 9) ການອະນາໄມ ຂ້າເຊື້ອ;
- 10) ການຄວບຄຸມສັດ ທີ່ເປັນພາຫະນຳເຊື້ອ;
- 11) ສຸຂະພາບຂອງ ບຸກຄະລາກອນ;
- 12) ການຢ້ຽມຢາມຂອງແຂກ;
- 13) ການຝຶກອົບຮົມ;
- 14) ການຄຸ້ມຄອງ ສິ່ງເສດເຫຼືອ;

15)ການສືບຄົ້ນຍ້ອນກັບ.

ຂໍ້ມູນຕ້ອງໄດ້ເກັບຮັກສາໄວ້ ຢ່າງໜ້ອຍ 3 ປີ ຫຼື ຕາມໄລຍະເວລາ ທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

9. ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດການໄຂ່

9.1 ການເກັບໄຂ່

ກ່ອນການເກັບໄຂ່ທຸກຄັ້ງ ຜູ້ເກັບໄຂ່ ຕ້ອງອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອມື ຂອງຕົນເສຍກ່ອນ ແລະ ພາຍຫຼັງເກັບໄຂ່ແລ້ວ ກໍຕ້ອງລ້າງມືໃຫ້ສະອາດ.

9.2 ການຄັດ ແລະ ຈັດປະເພດໄຂ່

ຕ້ອງຄັດເລືອກ ເອົາໄຂ່ ທີ່ມີຮອຍແຕກແຫງ, ຮຸບຮ່າງຜິດປົກກະຕິ ແລະ ໄຂ່ເບື້ອນ ອອກຈາກໄຂ່ປົກກະຕິ ບໍ່ ໃຫ້ນຳໄປຈັດປະເພດ. ໄຂ່ທີ່ເກັບຈາກຜື່ນ ກໍຕ້ອງໄດ້ ແຍກເກັບ ແລະ ຕິດກາໝາຍໄວ້ຕ່າງຫາກ.

9.3 ການເກັບຮັກສາໄຂ່

ໄຂ່ທີ່ໄດ້ຜ່ານການຄັດເລືອກແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ເກັບຮັກສາໄວ້ ໃນສະຖານທີ່ ທີ່ມີອາກາດເຢັນ ແລະ ມີການລະບາຍ ອາກາດທີ່ດີ.

9.4 ການຂົນສົ່ງ

ການຂົນສົ່ງໄຂ່ ຕ້ອງດຳເນີນໃນຊ່ວງໄລຍະເວລາ ທີ່ມີອາກາດເຢັນ ດ້ວຍພາຫະນະຂົນສົ່ງ ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ນຳສົ່ງ ໃຫ້ເຖິງຈຸດໝາຍປາຍທາງ ໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້.

ໝາຍເຫດ: ວິທີການອະນາໄມ, ຂ້າເຊື້ອ ແລະ ການປະຕິບັດມາດຕະການຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຊີວະພາບ ໃຫ້ອີງໃສ່ ຄູ່ມື ການຈັດການຄວາມປອດໄພທາງຊີວະພາບ ສຳລັບຝາມລ້ຽງສັດປີກ ເປັນສິນຄ້າ ຂອງອາຊຽນ (ASEAN Biosecurity Management Manual for Commercial Poultry Farming and biosecurity protocols for poultry).

..... ກລປ